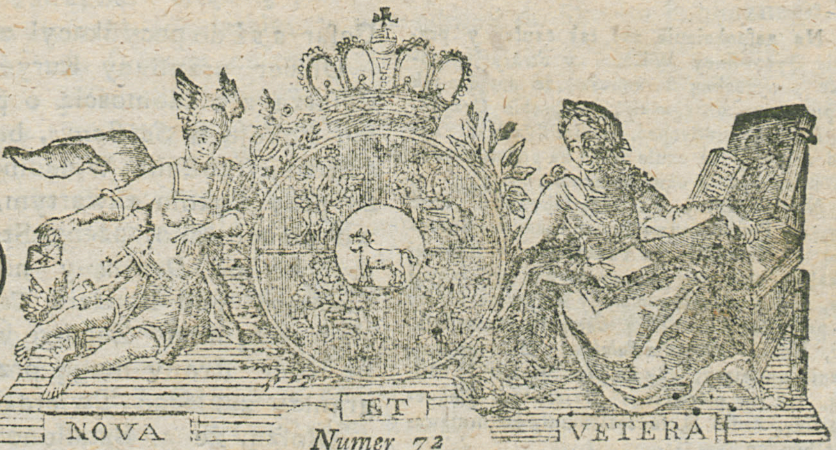

Numer 72

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ DNIA 7. WRZESNIA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 7. Września.

Krol Jmć P. N. Mił: odebrał List od Kommissyi Woiewodztwa *Ruskiego* Ziemi *Chelms:* y Powiatu *Krasnostaw:* pisany z *Chełma* d. 20. Sierpnia w następuiących wyrazach:

Nayiaśnieyszy Krolu Panie Nasz Miłościwy, y Strażo Praw przy Boku Jego będąca! — Kommissya Woiewodztwa *Ruskie:* Ziemi *Chełms:* y Powiatu *Krasnostaw:* odpowiadaiąc na *List Okólny* Waszey K. Mości y *Straży* przy Boku Jego zostaiącey, pierwszym zna swym Obowiązkiem W. K. M. Panu Mił: powinnego Hołd zanieść uszanowania.

W próżniackiey nieczynności żyć od dawna wzwyczaiony *Polak*, Nieład Rządem, Przemoc Gwarancyi Przyiaźnią, ślepe y podłe obcey Woli Posłuszeństwo Wolnością nazywał. Z przeznaczenia Niebios W. K. Mości P. N. Mił: było zostawione *Polakom*, iuż tylko z samego nałogu Wolność wymawiaiącym, rozumney prawdziwey, y stałey Wolności dać uczuć słodyczy, a trafnie świattły od Narodu Prawodawców wysłany wybiór, gdy dobrym był nie sprzeczny Zamiarom, szczęście Narodu *Polskiego* na zawsze ustalił.

Przezornego tylko Seymu prawdziwie wolnego y Rządu dobrego chcącego, być mogło Dziełem, Moc Wykonawcza Naywyższą przy Królach w *Straży* zostawić. Kommissya *Chełmska* z czułością na Opis cały *Rewolucyi* 3. Maia zapatruiąc się, w Opisie *Straży* przy Boku Waszey K. Mci zostaiącey wyrocznią szczęścia swego znayduie. Niosąc więc Hołd Podległości W. K. Mości y *Straży*, ma niechybną nadzieię, z wyroków Naywyższey Wykonawczey Władzy, Korzyść od Narodu spodziewaną na sobie y Wspól-Ziomkach swoich widzieć ziszczoną.

Kommissya *Chełmska* chcąc być zawsze posłuszną Wyrokom W. K. Mci y *Straży*, ile z powierzoney sobie Władzy, ile z szczerey chęci dopełnienia obowiązku Przysięgą Wspól-Ziomkom zaręczonego wypadnie, o wszczynać się mogącym Nieposłuszeństwie Włościan dowiadywać się, Hersztów pobudzaiących wyśledzać, wyśledzonych imać, y do Sądów przyzwoitych oddawać, a W.K.Mci y *Straży* o tym wiernie donosić, starać się będzie.

Na zaſpokoienie zaś tak czułey y prawdziwie Oycowſkiey WKMci y *Straży* o ſpokoyność powſzechną ſtaranności, że dotąd o tak niebeśpiecznym przypadku, w obrębie Urzędowania Naſzego nieſłychać, Kommiſſya Naſza zapewnić może, y że czułe odtąd na podobne zdarzenia mieć będzie oko, zaręcza.

Nayiaśnieyſzy Panie! Obywatel choć Wolny, do Poſłuſzeńſtwa Prawu rodzi ſię. Szczęśliwym ieſt *Polak*, że za Panowania WKMości doczekał ſię chlubney powinności być poſłuſznym Prawu, które od całey *Europy* wielbione. Oſoby niżey podpiſane Kommiſſyą *Chełmſką* teraz ſkładaiące, Epokę ſzczęścia *Polaków* y dobrego Rządu cenić umieiący, gdy na W.K.Mość P N.Mił: patrzą, iak na pierwſzego Dzieła tak pięknego Twórcę, nadto ſą ſzczęśliwemi, że maią zaſzczyt być &c.

Z Peterzburga d. 2. Sierpnia. Wielko-Brytańſki Poſeł Pełnomocny JP. *Fawkner*, przed ſwoim ztąd wyiazdem, od Jmperatorowey Jeymci udarowany zoſtał Tabakierą koſztowną Brylantami ſadzoną. Xiąże *de Naſſau*, przy wyieżdzie ſwoim ztąd do *Niemiec*, otrzymał od Monarchini w podarunku koſztowną także Tabakierę.

Po całym Państwie *Roſſyiſkim* zebranie Siana y Zboża nadzwyczaynie obfite było.

Z Wiednia dnia 10. Sierpnia. Zawczora Lord *Elgin* przez Kuryera z *Szyſtowy* odebrał wiadomość, że Pokóy między *Auſtryą* y *Portą* dnia 1. tego Mieſiąca zoſtał podpiſany. Wczora iuż Lord do *Londynu* ztąd wyiechał. Pokóy zupełnie ieſt zawarty na Zaſadach oſtatniego *Ultimatum*, y *Auſtrya* zatrzymuie dla ſiebie (po powrocie wſzyſtkich Zaborów) ſam tylko Dyſtrykt po *Unnę*, y *Orſową Starą*. *Chocim* zaś z ſwym Dyſtryktem czyli *Raią*, zoſtanie w depozycie u Ceſarza aż do pacyfikacyi z *Roſſyą*.

Officer przyſłany Kuryerem do Ceſarza z wiadomością o podpiſaniu Pokoiu w *Szyſtowie*, bogato udarowany zoſtał. Wiadomo teraz, że przy Pokoiu zawartym, na nowo umocowano, ażeby Statki *Auſtryackie* na *Dunaiu* y na *Morzu Czarnym*, pod Banderą *Ceſarſką* y *Auſtryacką* miały Zeglugę wolną, y że obie ſtrony mogą przy ſwey granicy zakładać Twierdze.

Głoſzą, że 5. Batalionów Jnfanteryi y ieden Wydział Kawaleryi, do *Medyolanu* maią maſzerować.

Z Pragi d. 13. Sierpnia. Zawczora przyprowadzono z *Wiednia* tu *Koronę Czeſką* z innemi Jnſigniami Koronnemi, pod Eſkortą rozmaitych Woyſkowych Kommend, oraz przy Aſſyſtencyi Karet &c. do Zamku zawieziono, y w Koronnym Skarbcu złożono. Nadzwyczaynie paradny Ekwipaż Xiążęcia Biſkupa *Ołomunieckiego* iuż tu ſtanął; ſam zaś Xiąże Biſkup dnia 18. tego Mieſiąca tu ieſt ſpodziewany.

Czeſki Order Kawalerſki *S. Wacława*, ma być, iak głoſzą, w dzień Koronacyi w *Pradze* odnowiony. Arcy-Xiężniczka *Maryanna*, Córka Ceſarſka, będzie inſtallowana na Xienią Kapituły pod tytułem *Maryi Panny*, y corok odtąd ma rezydować w *Pradze* przez trzy Mieſiące. Ona też odprawi Ceremoniał Koronacyi Ceſarzowey tak, iak Xiąże Elektor *Koloński* odprawi Ceremonią Koronacyi ſamego Ceſarza.

to *Deficit* zaſtąpiła. Ztąd ſię pokazuie, że ieżeli Podatki nie będą wkrótce wnieſione regularniey y porządniey do Skarbu Publicznego, tedy niechybnie ſyſtema naſze Skarbowe do ſzczętu upaść muſi.

Oprócz Inſurrekcyi między naszym Woyſkiem na *Zgromadzeniu* donieſioney, po innych wielu mieyſcach w Państwie panuie wielki rozruch y zamieſzanie. W *Toulon*, Robotnicy w Porcie zbuntowawſzy ſię, chcieli Szturm przypuścić do Arſenału; y dnia 13. zamieſzanie tameczne nie było ieſzcze uśmierzone. W *Arras*, Reyment *de Beauſſe* w zupełney nayduie ſię Inſurrekcyi przeciwko ſwoim Officerom. W *Nimes*, Zołnierze Reymentu *Dauphinè* ſprawili ucztę dla 400. Oſób, która więcey niż 4,000. *Liwrow* koſztowała; a Kaſſyer Reymentowy muſiał zapłacić te pieniądze z Reymentowey Kaſſy, bo inaczey całą mu Kaſſę zabrać chcieli. W *Caen*, Trybunał tameczny zaczął był formować Proces tym, którzy Posąg *Ludwika XIV.* tamże potrzaſkali; ale tameczny *Klub Jakobinow* y Poſpólſtwo, grozili Sędziom Palem Latarniowym, y Sędziowie muſieli ſpalić Proces rozpoczęty.

Z Strażburga dn.a 10. Sierpnia. Od 14, dni uſkuteczniona została między Hrabiami *Prowancyi* y *Artezyi* y Xiążęciem *de Condé* na *Kongreſie* w *Koblenz* Koalicya, gdzie y Marſzałek *de Broglio* był przytomny. Powiadaią, że Hrabiemu *Prowancyi*, w pewnym zdarzeniu, zabeſpieczono *Regencyą*; Hrabiemu *Artezyi* y Xiążęciu *de Condé* zaręczono Urzędy Woyſkowe, iako *Generaliſſimus*, *Connetable &c.*

Z Madrytu dnia 5. Sierp: Królewſki Dekret tyczący ſię Cudzoziemcow w *Hiſzpanii*, ſkłada ſię z 11. Artykułów, których główną treść iuż donieśliśmy. Przyſięga Cudzoziemcom w Kraiu oſiadłych nakazana, brzmi iak naſtępuie: „ Przyſięgam, że przy utrzymaniu *Religii Katolickiey*, będę iey wierny tak, iak Królowi, którego poddany ieſtem, poddaiąc ſię pod Uſtawy y Zwyczaie Państwa tego, a uſuwaiąc ſię z pod wſzelkiego Prawa Zagranicznego Związku, zjednoczenia ſię z Kraiem owym, gdzie rodziłem ſię. Przyrzekam, że nie użyię Protekcyi onego, ani Protekcyi iego Poſłow, Miniſtrów, y Konſulów, pod karą być ſkazanym na Galery, do Więzienia, albo też pod zupełnym wypędzeniem z Kraiów Króla Jmci, tudzież pod konfiſkatą wſzyſtkiego moiego maiątku po zaſz'ey moiey Kontrawencyi. „ Dekret ten, rozeſłano iuż do Prowincyi wszyſtkich. Przeieżdżaiący, czyli Wędrownicy, nie mogą prowadzić ani handlu, ani innego iakiego kunsztu lub rzemioſła; ci zaś, którzy Przyſięgi wykonać nie chcą, muſzą we dwóch Mieſiącach uſtąpić z Państwa.

Doniesienia z Warszawy dnia 7. Września Roku 1791.

Ponawia się Doniesienie, w Pismie Drukowanym iuż ogłoszone, iż d. 1. tego Miesiąca, gdy Jeymć Pani *Kampioniowa* w Dobrach swych *Pielaszkowie* wyiechała na Szpacer z dziećmi swemi y z małoletnią bo dziesięcioletnią Panienką Teresą *Wilczyńską* w Opiece u siebie zostaiącą; namowiony do zdrady Dyrektor Jozef *Frolewicz* rodem z *Poznania*, przy dzieciach JP. *Kampioniego* zostaiący, strzeleniem z fuzyi dał znać umówioney Bandzie, która, z dwoma czterokonnemi Kolaskami y z iednym wierzchowym koniem przypadszy, dzieci dwukrotnym wystrzeleniem przestraszyła, a pomienioną Panienkę *Wilczyńską* w Opiece zostaiącą porwała, y z nią w Kompanii owego zdraycy Dyrektora uciekła. Powzięte ślady pokazuią, że ta Banda udała się ku *Raszynowi* na Trakt Pocztarski. Taki postępek, obchodzić powinien całą Publiczność, zwłaszcza tych, którzy są lub Rodzicami, lub Opiekunami. Czuły o los powierzonego sobie Dziecięcia Opiekun JP. *Campioni* Radca M.S.W. w *Warszawie* mieszkaiący, upraszа o dostrzeżenie uwiezienia tego gwałtownego, y o prętkie siebie uwiadomienie, mianowicie o wyśledzenie owego zdraycy Dyrektora, tak niewiernego ku swemu Panu y ku Dzieciom do wychowania sobie powierzonym.

Dnia 13. Sierpnia wykradziono ze Stancyi iedney Zamku JKMci Puzdro podróżne ze Srebrem Stołowym próby 12. na półmiskach, talerzach, rądelku, solniczkach, imbryku do Kawy, garnuszku do mleka, y cukierniczce były Litery oznaczaiące Złotnika G. B. a zaś na łyżkach, nożach y grabkach, Litery S. S. Ktoby miał iaką wiadomość o tych srebrach, niech da znać do Juryzdykcyi Policyiney, a odbierze niezawodnie przyzwoitą nagrodę.

Dnia 28. Sierpnia, człowiek imieniem Jozef twarzy pociągłey białey, rumieniec przekwitaiący, włosy ciemne, zęby nieco szczerbate maiący, wzrostu wysokiego, umieiący dobrze grać na Skrzypcach mówić y pisać po Polsku y po Niemiecku, odzienie maiący frak ciemny zielony, surdut granatowy, kamizelek kilka, y czuyka w pasy niebieskie; ten zabrawszy Panu swemu dość znaczne pieniądze uciekł; ktoby o nim wiedział, niechay da wiadomość na Sierską Ulicę pod Nrem 1777. do JP. *Domańskiego*, a nadgrodę odbierze.

Dnia 4. Września 1791. Roku w *Warszawie* w nocy uciekł nazwiskiem Krzysztof Kociak Staienny, lat około 30. maiący, wzrostu małego krępy, włosa rudawego białokurowaty, twarzy babiastey z włosami zapuszczonemi, lubiący pić, żupan na nim palie nadszarpany, pas czerwony rasowy, spodnie ierszane, płaszcz szafirowy, żółtym kirem cały podszyty, Kamizelka sukienna żułta, kaszkiet czarny glansowany na przodzie z blachą białą y Cyfrą J. A. K. Ktoby go przytrzymał, niech się uda do *Expedycyi Dziennika Handlowego* pod Nro 366. na Krak: Przedm: weźmie nadgrody Czer: Zło: 3 y koszt będzie miał wrocony.

Dworku Sukcessorów *Zieńbińskich* y Sł: *Rakowskiego* przy Ulicy *Szczygłey* pod N. 2892. sytowanego, z mocy Dekretu Urzędu Burmistrzow: Radzieckiego Juryzdykcyi *Ordynackiey* publiczna na dniu 14. tego Miesiąca w mieyscu Sądowym teyże Juryżdycyi o godzinie 3. po południu odprawiać się będzie Licytacya.

Licytacya Pałacyku y Dworku J. Pana *Dzierzbickiego* Starosty *Wartelskiego* przy Ulicach *Marszałkowska*, *Złota*, y *Zielna*, pod Numerami 1384. 1385. y 1426. narożnie sytuowanych, z mocy Rezolucyi tak Sądow JKMci, iako y Urzędu Jutyzdykcyi Kapitulney Gruntów Szpitala *S. Ducha*, oraz nastąpioney po ostatni raz prorogacyi, w mieyscu Sądowym dnia 16. Września po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie; życzący tego nabyć, może wcześnie swoią offerencyą w Kancellaryi teyże Juryzdykcyi zapisać; y Terminu Licytacyi attentować ma.

W *Warszawie na Nowym Mieście* pod Nrem 1885. na Ulicy *Przyrynek* zwaney, iest Kamienica do sprzedania o dwóch Piętrach z przyległościami do niey, to iest: Podworze, Ogrodek, dwa Dworki, Wozownia, y z placem pustym przyległym do murowania &c. Ktoby sobie życzył nabyć tey Possessyi niech się raczy udać do JP. Kapitanowey *Zaleskiey* w teyże Kamienicy mieszkaiącey, blisko Cmentarza *Panny Maryi* pod Numerem wyżey wyrażonym.

Jozef *Rogal*, rodem z *Warmii*, służąc za Dyrektora u pewnego Pana w Mieście *Kunowie* w Wodztwie *Sandomir*: uiechał d. 25 Sierp: 1791. R. na siwym koniu niewielkim; miał na sobie surdut stary pius kolor, pas skórzany zielony szeroki podróżny, siodło Angielskie używane; tenże *Rogal* iest w wieku 26. roku, wzrostu miernego. Ktoby o nim wiedział, aby dał znać do wyżey wyrażonego Miasta do Magistratu albo do *Warszawy* na Ulicy Muranow w Kamienicy Nro 2192 a przyzwoitą nagrodę odbierze.

Numer 72.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 7. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Z Kowna d. 16. Sierp: Dnia 10. tego Mieśiąca, z mocy Prawa, przybyli JJ. PP. Deputowani z Miast Wydziału *Kowieńskiego* y udali się do Kościoła Farnego na Nabożeństwo; po którym uderzono we Dzwon na Ratuszu, gdzie po zakończonym Głośie JX. *Juszkiewicza* Prałata *Zmudzkiego* Kawalera Orderu *S. Stanisława*, Dyrektora poprzedzaiącego Zgromadzenie, zaczeła się nowa Elekcya, która przez Deputatów Miasta *Kowna* przy nayczulszych oświadczeniach wdzięczności Nayiaśnieyszemu Panu Naszemu y Nayiaśnieyszym Stanom Seymuiącym, y po ułatwieniu *Rugów* Elekcyi Deputatów z Miast przybyłych, zagaioną była, poczym następnie Dyrektor z Asessorami przez Wota Sekretne obrani, Przysięgę wykonali; Sessya solwowaną została na dzień 11. W tym dniu, po przeczytaniu przez Dyrektora Regestru Kandydatów do Plenipotencyi y Sądów Appellacyinych, gdy przystąpiono do takowych Elekcyi, iednostaynemi głosy JJ. PP. Deputaci wzywaiąc do tey Funkcyi JP. Jozefa *Fergisa* Krayczego Powiatu *Kowieńskiego* z radością y wdzięcznością niewymowną obrali dnia 12. *præsentis* przez Wota Sekretne do Sądów Appellacyinych, za Prezydenta JP. *d'Essena* Kapitana Woysk *Ross:* Syna JP. Henryka *d'Essena* Konsyliarza J.K.Mci Prezydenta y Pocztmaystra tuteyszego Miasta; za Sędziów Appellacyinych JJ.PP. *Swirskiego* Rotmi: Powiatu Kowień: *Kozłowskiego* Ex-Burmistrza, *Tubielewicza* Namieśnika Grodz: *Apolońskiego* Radcę; za Zastępców JJ. PP. *Noreykę* Rotmistrza Kow: Pow: *Domaszewicza*, *Swiętorzeckiego*, *Abramowicza*, y *Markiewicza* Radców Kowień: obrali; ktòrzy po obraniu siebie wykonali Przysięgę. Dnia 13. po Zakończeniu Elekcyi, Instrukcya dla JP. Plenipotenta *Fergisa* Krayczego Pow: Kow: y *Desyderia* Miast wszystkich ułożone zostały. Nakoniec udali się do Kościoła na *Te Deum laudamus.* W ciągu Elekcyów od JP. Prezydenta Miasta *Kowną* Imieniem całego Miasta, wszyscy Deputaci na Obiady y kolacye zaproszonemi bywali; a po zakończeniu zupełnym Elekcyi, JP. *Chrapicki* Woyt *Kowieński* Kommissarz Ciwil: Woyskowy Pow. Kow: wszystkich Deputatów do siebie na Obiad zaprosił. W sześć dni po Elekcyi wedle Prawa, Sądy Appellacyine Miasta Wydziałowego *Kowna* rozpoczeły się, y codzień na Sessye swoie, po obraniu za Pisarza JP. Jozefa *Szaniawskiego* Rotmistrza Powiatu *Kowień:* odbywaią się.

Z Londynu d. 16. Sierp: Dziś Wielki Kanclerz w Towarzystwie kilku *Lordow* udawszy się do *Izby Wyższey Parlamentu*, dokąd *Orator Izby Niższey* z kilką Osobami teyże *Izby*, także przybył, z zwykłym obrządkiem odroczył Parlament (do dnia dzisieyszego odwołany) daley znowu aż do d. 3. Listopada.

Rodziny Xiążęcia *de Galles* w piątek przy wielkiey wesołości z nadzwyczayną okazałością w *Windsor* były obchodzone. Xiąże na tym Festynie był sam obecny; ale Xiąże *de Clarence*, dla słabości, nie mógł być tam przytomny. Około godziny 8. wieczorney, Krol

y Krolowa odebrali Powinszowania od Dystyngwowanego Państwa, y niebawiąc potym, zaczął się Bal w wielkiey Sali S. *Jerzego* na ten koniec przeznaczoney. Około 35. par tańcowało. O godzinie 12. otworzono Salę, gdzie wieczerza przygotowana była. Stoł dla Familii Krolewskiey wyżey nieco podniesiony, na 11. Osob był nakryty. Reszta zaś dystyngwowaney tey Kompanii, mieściła się przy dwoch długich Stołach, naywybornieyszemi ozdobami y serwisami garnirowanych, z ktorych ieden w guście *Staroświeckim*, drugi zaś w guście naynowszym był przybrany. Między temi dwoma Stołami, naykosztownieyszemi potrawami zastawionemi, śrzod Sali stała Piramida kwiatami y innemi dekoracyami ozdobiona z Portretem Xiążęcia y z Herbami Jego; na samym zaś wierzchu, kunsztownie nader zrobiona Chorągiewka była zasadzona. Uroczystość ta, trwała aż nazaiutrz po świtaniu przeciągniona.

Z Wiednia d. 13. Sierp: Dzisieysza Gazeta Dworska donosi co następuie: „ Dnia 4. tego Miesiąca pod Medyacyą Dworu *Angielskie-* „ *go* y *Pruskiego*, tudzież *Stanow Rzpltey Holenderskiey Generalnych*, za- „ warto Ugodę Pokoiu między Ministrami Cesarskiemi y *Tureckiemi* „ w *Szystowie*, y zaraz potym osobną Konwencyą podpisano, przez „ ktorą Konwencyą, *Porta Orsowę Starą* z Dystryktem aż po Rze- „ kę *Czerna*, tudzież część Dystryktu nad Rzeką *Unna*, z Twierdza- „ mi *Cettin* y *Dresnik*, Dworowi Cesarskiemu odstąpiła. „

Censurze Ksiąg tu przykazano, ażeby żadnych odtąd Dzieł wychodzących o *Francuskiey Rewolucyi*, czy to na stronę *Rewolucyi*, czyli też przeciwko niey pisanych, nie dopuszczała.

Xiąże *de Schwarzenberg*, kazał na Uroczystość Koronacyi, Paradną dla siebie karetę zrobić, ktora ma kosztować na 80,000. *Zło: Cesarskich.*

Z Paryża dnia 16. Sierpnia. Na wczorayszey Sessyi *Narodowego Zgromadzenia* doniesiono o zbuntowaniu się trzech Reymentow Kawaleryi w Mieście *Gray*, w Hrabstwie *Burgundyi*. Minister Woienny był wydał rozkaz wspomnionym Reymentom maszerowania na granice; ale *Klub Jakobinow, Przyiaciol Konstytucyi w Mieście Gray*, sfomentował te trzy Reymenta do niesłuchania rozkazow Ministra, pod pozorem, iakoby chciano użyć tych Reymentow dla zrobienia *Kontra-Rewolucyi*. Dopiero wielki nielad i hałas powstał. Poczym dekretowano: ażeby dane od Ministra Woiennego rozkazy, były słuchane y uskutecznione. Daley oznaymiono: że przychod do Skarbu w Miesiącu Lipcu, czynił tylko 19. Millionow; rozchod zaś wynosił 48. Millionow; kazano więc, ażeby Kassa Extraordynaryinych Przychodow,

Z Frankfurtu d. 13. Sierpnia. W Publicznych Gazetach nayduie się pod Artykułem z *Ratyzbony* dnia 8. tego Miesiąca, co następnie: Ważna iest wiadomość, która się tu przeciska pod sekretem, iż ieden Potężny Dwór *Niemiecki*, z szczyrego Patryotyzmu y z szczególnieyszego oświadczenia Przyiaźni ku Cesarzowi *Leopoldowi*, deklarował: iako dłużey tego nie należy ścierpieć, ażeby *Niemiecka* Xiężna od obcego Narodu tak haniebnie była znieważona, y że przeto trzeba się iąć sposobów silnieyszych ku obronie Honoru w Osobie Królowey *Francuskiey*, Siostry *Niemieckiego* Cesarza skrzywdzonego, przeciwko wszelkim zamachom dalszym. Król *Pruski* zdaie się być mocno przeniknionym losem rzeczoney Królowey, iako się to z pewney pokazało Deklaracyi, mianowicie, że y Familia *Stadhoudera* przez wpływanie *Narodowego Zgromadzenia* doznawa także rozmaitego niekiedy umartwienia. Cięźka zatym Burza grozi teraz *Narodowi Francuskiemu*, gdyż i Król *Szwedzki* iawnie się iuż oświadczył, że on iako Gwarant Traktatu *Westfalskiego*, przystąpi do surowych Prawideł przeciwko *Francyi*, y sam na czele Woyska dochodzić zechce Praw Narodu *Niemieckiego*. Wiadomo także iest, że on dla tey przyczyny z Domem *Haskim* w związki wszedł teraz szczególnieysze.

General *Paoli* powrócił znowu do *Bastia* Miasta w *Korsyce* Stołecznego, y nowa tamże Konstytucya przemógłszy, znowu górę otrzymała.

Z Berlina dnia 16. Sierpnia. Zawczora Król Jmć z swoim Dworem na Rewią poiechał do *Szląska*, dokąd y Xiąże *de York* udał się.

Z Sztokolmu d. 9. Sierpnia. Dnia 7. tego Miesiąca, Posłowie Zagraniczni oświadczyli swą Attencyą Królowi Jmci w *Drottningholm.* Potym też Akademia *Szwedzka*, *Konsystorz*, y Deputowani od Magistratu, y od Miasta wpuszczeni byli na Audyencyą, gdzie powinszowawszy Królowi Jmci szczęśliwego powrotu, Magistrat y Mieszczanie prosili o pozwolenie, ażeby na pamiątkę powrotu tego, mogli bić Medal, illuminować Ogród, y dawać tamże Bal z Maskami; na co Król Jmć pozwolić raczył.

Z Frankfurtu d. 15. Sierpnia. W *Ettenheim*, Rezydencyi Kardynała *de Rohan*, wzięto do Aresztu pewnego człowieka, który niebespieczną zasadzkę starał się przeciwko Kardynałowi do skutku przyprowadzić.

Z Wiednia d. 13. Sierp: Panuiący Xiąże *Würtemberski* y Małżenka iego, przyiechawszy tu, z wielką dystynkcyą u Dworu byli przyięci. Zawczora mieli honor być na obiedzie u Cesarza Jmci w *Augarten*, iutro zaś do *Schönbrunn* są zaproszeni. Spodziewamy się także

wkrótce przybycia Xiążęcia Biskupa *Bamberskiego* y *Wurzburskiego*. W przyszłym tygodniu dnia 17. y 18. tego Miesiąca, Rocznica śmierci Cesarza *Franciszka* u Dworu będzie obchodzona, na którym obchodzie, Damy y Panowie, wyłączywszy Osoby Woyskowe, w Załobie ukażą się.

Z Frankfurtu dnia 15. Sierp: Pan *de Coigny* przyiechał do *Koblenz* dla rozpoczęcia Jmieniem *Narodowego Zgromadzenia Francuskiego* Negocyacyi z Xiążętami *Francuskiemi* do ugodzenia Jch ściągaiącey się; ale ci Xiążęta nie skłaniaią się ku Propozycyi do ugody ich ofiarowaney, owszem Hrabia *Artezyi* pisał do Xiążęcia *de Condé*, ażeby w żadną Negocyacyą nie wdawał się.

W *Moguncyi* wielu znowu przybyło *Francuskich* Officerów. Ze wszystkich tych Emigrantów ma być uformowane Korpus Woyska. Już dwa Pułki wystawiono: ieden pod imieniem *de Rohan*, drugi pod imieniem *de Mirabeau*.

Z Londynu d. 16. Sierpnia. Właśnie teraz ukazuie się dzisieysza Gazeta Dworska, y zamyka w sobie Artykuł następuiący: „ Z *Whitehall d. 16. Sierp:* W *Peterzburgu*, od Panów *Whitworth*, *Fawkner* y Hrabiego *de Goltz* z strony Królów *Angielskiego* y *Pruskiego*, y od Hrabiego *d'Ostermann* z strony Jmperatorowey *Rossyiskiey*, *Noty* Ministeryalne, wzaiemnie sobie podano względem warunków Pokoiu między *Rossyą* y *Portą*. Ministrowie Króla Jegomości, y Króla *Pruskiego* zezwalaią w swoich *Notach* Imieniem swych Monarchów, że ich Dwóry przełożą *Porcie*, ażeby ta zawarła Pokóy z *Rossyą* pod warunkiem odstąpienia Dystryktu *Oczakowskiego* między *Bogiem* y *Dniestrem*, gdyż Jmperatorowa Jeymć bierze na siebie obowiązek nietylko nie tamowania Wolney Zeglugi na *Dniestrze*, ale nawet utrzymywania y protegowania tey Zeglugi (do którey kondycyi, *Porta* także wzaiemnie obowiązana będzie) tudzież Jmperatorowa Jeymć obiecuie przy zawarciu Pokoiu, wszystkie inne Zabory powrócić nazad *Porcie*. Minister z strony Jmperatorowey *Rossyiskiey*, swoiey Monarchini, pod temi warunkami chce zawrzeć Pokóy, y Ministrowie Króla Jmci y Króla *Pruskiego* zezwalaią z strony swych Monarchów, że gdyby *Porta* wzbraniała się przystąpić do ugody pod rzeczonemi kondycyami, wtedy obadwa Królowie Jchmość zostawić zechcą dokończenie Woyny biegowi wolnemu okoliczności dalszych, y skutkóm wyniknąć ztąd mogących. „

Po tey Publikacyi w Gazecie Dworskeiy rozumiano, że zaraz dawane będą Ordynanse do rozbroienia Floty naszey; alić z niemałym całey Publiczności zadumieniem, w teyże Gązecie Dworskiey czytamy wznowioną Publikatę, w którey obiecuią nadgrodę dla zaciągaiących się dobrowolnie Maytków, aż do ostatniego Sierpnia prorogówaną.

DONIESIENIE

Towarzystwo Geografów przedsięwzięło przed dwoma laty wydanie dostatecznego Atłasu wszystkich pięciu części świata; to dzieło od dawna żądane tak powszechne znalazło potwierdzenie, że w krótkim czasie dwie onego rozebrano Edycye; przeto toż Towarzystwo dla dogodzenia uczonych żądaniu, które do nich zaszło z różnych kraiów, aby znaczną liczbę Exemplarzy tego Atłasu generalnego dostawiło, przymuszonym się widzi trzecią onego Edycyą w niczym od drugiey nieodmienną wydać, którą daie na prenumeratę.

Cały Atłas dzieli się na trzy części ogólne, z których każda z nowu na szczególne się dzieli części.

CZĘŚĆ I.

Zawiera w sobie: Zachodnią i Północną Europę iako to: 1). Węgry z kraiami do nich należącemi, Państwo Tureckie w Europie. 2). Polskę i Prussy. 3). Państwo Rossyiskie w Europie. 4). Szwecyą, Danią, i Norwegią, Islandyą, Grönlandyą, i Fereryą. 5) Wielką Brytanią, i Irlandyą.

CZĘŚĆ II.

Wschodnią i Południową Europę; to iest: 1). Niemcy i Szwaycaryą. 2). Włochy, i ich Wyspy. 3). Francyą i Niderland. 4). Hiszpanią, i Portugalią.

CZĘŚĆ III.

Cztery części świata resztuiące, iako to: 1). Azyą. 2). Afrykę. 3). Amerykę 4). Kraie Południowe.

Podług planu tego wyidzie nayprzód Mappa ogólna Węgrów, i Państwa Ottomańskiego w Europie, a potym wszystkich Prowincyi tychże dwóch Państw na kartach szczególnych, na koniec Mappy generalne Polski, i Pruss, i ich Prowincyi na szczególne karty, tak podzielonych, że związek Mapp szczególnych łatwo na generalnych postrzec będzie można.

Własności zalecaiące ten Atłas.

1). Naywiększą Atłasu tego zaletą bydź może, iż iest ułożony podług Geografii P. Büschinga, gdyż Mappy każdego kraiu, które ten sławny Geograf, za naydokładnieysze zaleca, są wzięte za grunt do niego, nawet przezwiska dane różnym widokom, ściśle się z iego zgadzaią Geografią.

2). Kraie na tych Mappach wystawione podług naynowszego odkrycia i postrzeżeń, sztychowanie onych iest porządne i warte zalecenia; wydrukowanie będzie czyste; a illuminowanie piękne i wierne; w kraiach zaś gdzie zaszły odmiany, podwóynemi granicami oznaczone będą; format Mapp wszystkich iest wielkie *folium*. wiec to dzieło w trzech częściach ...

3). Na końcu każdego podziału wynidzie obiaśnienie każdey Mappy generalney wyciągnione z dzieł Geograficznych Pana Büschinga iako i Regestr sztychowany kart wszystkich, a to na rownym papierze i formacie iakich są Mappy, które JPP. Prenumeratorom darmo dodane będzie.

4). Skala Mapp mimo mnieyszy format, równa będzie tey, co na kartach Hommańskich, lecz stosować się będzie do ważności kraiow, gdyż większa będzie wypolorowanych kraiow niż mniey omieszkanych.

5), Na każdey szczególney karcie wyrażono znakami, ieżeli miasto iest Arcybiskupstwem, Biskupstwem, lub ma szkoły główne, ieżli iest stołecznym miastem kraiu, i w którym roku znaczną się wsławiło bitwą; znaki te na osobney karcie wyiaśnione będą

6). Żeby zaś ten Atlas nietylko był użyteczny uczonym, ciekawym, ale i podróże odprawiaiącym, przeto bieg Poczt w kraiach rządnieyszych dokładnie oznaczony będzie, znaki także osobne położone będą na kartach tych kraiow, które poczt regularnych niemaią.

7). Na końcu dzieła, wynidą dwa planisferia, czyli Mappy ogólne całego świata tey samey ceny, co i inne karty; prócz tych wygotowane ieszcze będą dwa globy, Ziemski, i Niebieski, w wyższey w prawdzie cenie podług upodobania nabywać się mogące.

Na końcu ostatniey części, przyłączy się kilka kart dla okazania dawney Ziemi.

We czwartek dnia 19. Maia roku bieżącego, wyidzie w Wiedniu pierwsza Mappa, dzieła tego Nro 1. i równie co czwartek iedna wygotowana będzie.

Termin Prenumeracyi dla Polski, kończy się ostatniego Września.

Kto zechce mieć te karty Geograficzne na Szwaycarskim papierze, zapłaci tylko Prenumeracyi na każdą po 7. kraycarów Cesarskich, kto zaś ie życzyć sobie będzie na Francuzkim papierze zwanym *Imperial*, zaliczy kraycarów 10. prócz Prenumeracyi, żadna z tych kart poiedynczo ani całkowite dzieło przedawać się nie będą.

JPP. Prenumeratorowie dostaną gratis z 12. pierwszemi Mappami, kartę z tytułem dzieła, a obiaśnienie drukowane przy końcu każdey części.

w Wiedniu dnia 24. Kwietnia 1791.

NB. *Tu w Warszawie w Księgarni* M. Grölla, *i we wszystkich składach iego, na to dzieło Geograficzne prenumerować można. Na cały Atlas z 52. kart złożony płaci się Złł: Pol: 26. a przy odebraniu, pierwszey połowy dzieła tego determinować się będzie, wiele się ieszcze za transport z Wiednia dopłaci.*